

ЕЛЕМЕНТИ КОРУПЦІЇ

Корупція — зловживання довіреною владою для отримання приватної вигоди

Зловживання довіреною владою (використання повноважень у приватних цілях)

Вигода (майнова або немайнова)

Будь-який сектор (може бути як у владі, так і у бізнесі, медіа, неурядових організаціях)

ВИДИ КОРУПЦІЇ

Велика корупція

зловживання високопосадовців, розкрадання бюджетних коштів

Побутова корупція

щоденна корупція між публічними службовцями та громадянами

Найпоширеніші форми корупції

хабарництво

конфлікт інтересів

торгівля впливом

відкати

МІЖНАРОДНІ ПРАКТИКИ

Основні заходи щодо запобігання корупції:

Розділ II
Конвенції
ООН
проти
корупції

- Формування політики
- Створення органів із запобігання корупції
- Формування доброчесної публічної служби (прозорі конкурси, достатнє фінансове забезпечення, справедливість і здібності, етичні стандарти поведінки)
- Прозорі державні закупівлі та управління фінансами
- Незалежність судових органів та органів прокуратури
- Прозора робота приватного сектору
- Участь суспільства (залучення громадян до процесу ухвалення рішень, доступ до інформації, формування атмосфери несприйняття корупції)

СИСТЕМА АНТИКОРУПЦІЙНИХ ОРГАНІВ

Міжнародний досвід засвідчує, що створення нових антикорупційних органів (як правило, невеликих за розміром) є ефективнішим та швидшим, ніж реформування вже існуючих. Ефективна система має включати такі елементи: запобігання корупції, її розслідування та притягнення до відповідальності.

АНТИКОРУПЦІЙНІ ОРГАНИ

ЗАЛУЧЕНІ ОРГАНИ

ФОРМУВАННЯ ПОЛІТИКИ ТА ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ

Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК) — орган виконавчої влади. Перевіряє електронні декларації, звіти політичних партій та факти щодо наявності конфлікту інтересів; розробляє проекти Антикорупційної стратегії та Державної програми з її виконання; погоджує антикорупційні програми інших органів; взаємодіє з викривачами; складає адміністративні протоколи про вчинення високопосадовцями правопорушень, пов'язаних з корупцією; проводить антикорупційну експертизу проектів законів та актів КМУ

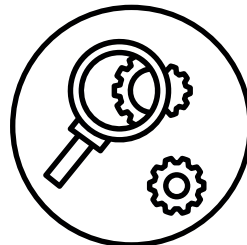
Верховна Рада України (ВРУ) — законодавчий орган влади. Ухвалює Антикорупційну стратегію, проводить тематичні парламентські слухання, антикорупційну експертизу законопроектів (у Комітеті з питань антикорупційної політики)

Кабінет Міністрів України (КМУ) — вищий орган виконавчої влади. Затверджує Державну програму з виконання Антикорупційної стратегії

Міністерство юстиції України (Мін'юст) — орган виконавчої влади. Здійснює антикорупційну експертизу нормативно-правових актів, крім проектів законів

РОЗСЛІДУВАННЯ

Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) — правоохоронний орган. Розслідує корупційні злочини, які стосуються високопосадовців або великих сум державних коштів

Спеціалізована антикорупційна прокуратура (САП) — самостійний підрозділ Офісу Генерального прокурора. Здійснює процесуальне керівництво та підтримує державне обвинувачення у ВАКС у провадженнях, які належать до підслідності НАБУ

Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів (АРМА) — орган виконавчої влади. Займається виявленням та розшуком активів, одержаних від корупційних злочинів, управляє такими активами (допоки вони під арештом)

Національна поліція (НП) — орган виконавчої влади. Розслідує більшість злочинів, у тому числі корупційних, які не належать до компетенції НАБУ та ДБР. Складає адміністративні протоколи про вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією

Державне бюро розслідувань (ДБР) — правоохоронний орган. Розслідує окремі корупційні злочини, вчинені здебільшого правоохоронцями та організованими групами

Служба безпеки України (СБУ) — орган спеціального призначення з правоохоронними функціями. Проводить оперативно-розшукову діяльність, у тому числі у корупційних злочинах

Органи прокуратури здійснюють процесуальне керівництво та підтримання обвинувачення у загальних судах у справах НП, ДБР, СБУ

ПРИТЯГНЕННЯ ДО ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Вищий антикорупційний суд (ВАКС) — вищий спеціалізований суд у системі судоустрою України. Здійснює розгляд проваджень про корупційні злочини, які розслідувалися НАБУ. Ухвалює рішення як суд першої та апеляційної інстанцій

Загальні суди (місцеві, апеляційні, Верховний Суд) здійснюють розгляд кримінальних проваджень про корупційні злочини, які розслідували НП, ДБР, СБУ; справ за адміністративними протоколами, складеними НАЗК та НП; справ про притягнення до цивільно-правової відповідальності за корупційні правопорушення